

extat liber de figuris sententiarum et elocutionis (ap. Halm rhet. min. p. 58 seq.); Tatianus filius eius potest esse is qui dicitur scripsisse de arte rhetorica (Halm l. c. p. 371).

2943 beatissimo sa[eculo d. n. | C]onstantini ma[ximi] | semper Aug. et [Crispi] | et Constantini nobb. Caess.]¹, | plateam v[e]terem [omni] | lapid[e] spoliatam | Nonius Marcell[us]² | Herculius so[lide?] | constravit [et ther]inas et ce[tera rui]na dilap[sa aedificia] . . .

Khamisae, ubi fuit Thubursium Numidarum (VIII 4878 ed. Masqueray). — 1) Si recte descriptus et suppletus, titulus positus est anno 324, antequam Constantius Caesar factus est (cf. supra N. 712). — 2) Videtur esse idem Nonius Marcellus peripateticus Tubursicensis, cuius extant libri ‘de compendiosa doctrina’ (monuit Mo. Herm. 45 p. 559).

2944

R. Festus¹ v. c. de se ad deam Norti[am].²

Festus, Musoni³ suboles prolesque Avieni,
unde tui latices traxerunt, Caesia, nomen⁴,
Nortia, te veneror, Lari cretus Vulsiniensi⁵,
Romam habitans, gemino proconsulis auctus honor[e]⁶,
5 carmina multa serens, vitam insons, integer aeum,
coniugio laetus Placidae numeroque frequenti
natorum exultans, vivax sit spiritus ollis!
Cetera composita fatorum lege trahentur.

Sancto patri filius Placidus.

Ibis in optatas sedes: nam Iuppiter aethram⁷

pandit, Feste, tibi, candidus ut venias.

Iamq. venis, tendit dextras chorus inde deorum,
et toto tibi iam plauditur ecce polo.

Romae (VI 557 vidit Henzen). — 1) Videtur esse Rufus (vel potius Rufius) Festus Avienus qui scripsit phaenomena Arati aliaque (cf. v. 5: carmina multa serens); quamquam mirum est non ipsum dici Avienum, sed patrem eius. Num idem sit Rufius Festus qui dedicavit breviarium rerum Romanarum Valenti imperatori, incertum. — 2) Nortia dea Etruscorum, Vulsiniis, unde oriundus erat Festus, potissimum culta (XI 2686; Tertullian. apol. 24, cet.). — 3) Significatur C. Musonius Rufus philosophus stoicus, temporibus Neronis et Vespasiani clarus (Tac. ann. 14, 59 al.); is enim Volsiniis oriundus fuit, teste Suida (s. v.). — 4) Haec quo spectent ignoratur; videtur aqua aliqua Caesia nescio quod alterum nomen adsumpsisse ab Avieno. — 5) Volsiniis vel in regione Volsiniensi titulos reliquerunt complures Rufii Festi, ex eadem sine dubio stirpe ex qua hic (C. XI 2698, 2997). — 6) Rufio Festo proconsuli Achaiae positus est titulus Atticus C. I. Att. 5, 635. — 7) Wernsdorffus contulit principium Arateorum Festi (v. 2): ‘celsam reserat dux Iuppiter aethram.’

2945 [ve]terum principum clementiam | [sa]nctitudinem munificentiam | supergresso, | d. n. Fl. Theodosio pio victori | semper Augusto¹, | Sex. Aur. Victor v. c., urbi praef.² | iudex sacrarum cognitionum, | d. n. m. q. e.